

MAJ 2026

„Monitor Japoński” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualną sytuacją polityczną, gospodarczą i społeczną Japonii ze szczególnym naciskiem na aktywność w regionie Europy Środkowo-Wschodniej i w Unii Europejskiej

---

DR MARCIN SOCHA

OŚRODEK SPRAW AZJATYCKICH
UNIwersytet ŁÓDZKI

MONITOR JAPOŃSKI

MAJ 2026

Konsultacje strategiczne ze Stanami Zjednoczonymi i Koreą Południową

Najważniejszym wydarzeniem w maju była wizyta prezydenta Donalda Trumpa w Chinach, która wywołała liczne obawy i pytania dotyczące przyszłości relacji dwustronnych. Kilka dni przed szczytem administracja Donalda Trumpa wysłała Scotta Bessenta do Korei Południowej i Japonii, który podkreślał znaczenie relacji sojuszniczych.

I. WYDARZENIA SZCZEBŁA CENTRALNEGO

4 maja: Japonia i Australia podpisują porozumienie dotyczące metali ziem rzadkich. Australia i Japonia uzgodniły zacieśnienie współpracy w obszarach energetyki i surowców krytycznych. Celem porozumienia ma być stworzenie „bezpieczniejszych i bardziej odpornych łańcuchów dostaw”. Australia odpowiada za dostawy około 30% japońskiego zapotrzebowania na LNG. Rząd Anthony’ego Albanese przeznaczy ok. 937 mln USD na wsparcie projektów dotyczących wydobywania surowców o znaczeniu strategicznym, w których uczestniczą japońskie podmioty. Inwestycja pozwoli na dostawy takich surowców, jak gal, nikiel, grafit, fluoryt oraz pierwiastki ziem rzadkich.

8 maja: szczyt 2+2 Japonii i Korei Południowej. Japonia i Korea Południowa będą wzmacniać dwustronną koordynację strategiczną i trójstronną współpracę w zakresie bezpieczeństwa ze Stanami Zjednoczonymi. Porozumienie zostało osiągnięte podczas pierwszego spotkania w formacie „dwa plus dwa” między wiceministrami spraw zagranicznych i obrony. Japonia i Korea Południowa rozpoczęły dialog w sprawie bezpieczeństwa w 1998 r., był on wielokrotnie zawieszany i wznawiany w odpowiedzi na kryzysy w relacjach dwustronnych. Po potwierdzeniu przez przywódców znaczenia koordynacji strategicznej w styczniu 2026 roku forum zostało podniesione z poziomu dyrektorów generalnych do poziomu wiceministrów. Rozmowy dotyczyły działań Korei Północnej oraz rozwoju sytuacji na Bliskim Wschodzie. Japonia, Korea Południowa i Stany Zjednoczone będą utrzymywać ścisłą współpracę w zakresie bezpieczeństwa, obejmującą organizację trójstronnych manewrów wojskowych. Nierozstrzygniętą kwestią pozostaje zawarcie umowy o wzajemnym zaopatrzeniu, która umożliwiłaby sprawne dostarczanie paliwa i innych materiałów między siłami zbrojnymi.

13 maja: rozmowy na temat bezpieczeństwa cybernetycznego ze Stanami Zjednoczonymi. Sekretarz Skarbu USA Scott Bessent odwiedził Japonię tuż przed spotkaniem Xi Jinpinga z prezydentem Donaldem Trumpem. Premier Takaichi podkreśliła znaczenie współpracy między Japonią a Stanami Zjednoczonymi w zakresie ochrony łańcuchów dostaw, mając na uwadze ekonomiczne naciski ze strony Chin. Jednym z poruszonych tematów było także bezpieczeństwo cybernetyczne. Premier Takaichi i minister finansów Katayama Satsuki zwróciły uwagę na problem wykorzystania zaawansowanych systemów sztucznej inteligencji, w tym Claude Mythos. Władze w Tokio nie mogą skutecznie odpowiedzieć na nowe zagrożenia bez rozwoju współpracy ze Stanami Zjednoczonymi i firmami technologicznymi z sektora prywatnego. Japonia zwróciła się do firmy Anthropic z prośbą o udzielenie wczesnego dostępu do Claude Mythos dla instytucji rządowych oraz przedsiębiorstw odpowiedzialnym za infrastrukturę krytyczną. Japońska Agencja Usług Finansowych powoła grupę roboczą w ramach rady partnerstwa publiczno-prywatnego, w celu ochrony systemów finansowych przed zagrożeniami stwarzanymi przez sztuczną inteligencję. W skład grupy wejdą przedstawiciele ponad 30 organizacji i firm, w tym stowarzyszeń branżowych reprezentujących banki, firmy ubezpieczeniowe oraz firmy maklerskie.

18 maja: japoński rząd ostrzega przed wykorzystaniem AI do ataków cybernetycznych. Krajowe Biuro ds. Cyberbezpieczeństwa ostrzega przed nową falą ataków związaną z wykorzystaniem sztucznej inteligencji. Zdaniem rządu wykorzystanie AI do przeprowadzania cyberataków powoduje radykalny wzrost ich szybkości i skali. Biurokraci obawiają się wykorzystania nowych narzędzi dostępnych na rynku takich jak system Claude Mythos Preview, zapowiedzianym 7 kwietnia bieżącego roku przez amerykańską firmę Anthropic. Narzędzie, które pozwala na wykrywanie i potencjalne naprawianie luk w zabezpieczeniach, jest obecnie testowane przez rząd Stanów Zjednoczonych. Podobne systemy w przyszłości będą mogły być wykorzystywane przez hakerów do zwiększenia liczby przeprowadzanych ataków.

18 maja: wzmocnienie japońskiej obrony cyfrowej. administracja Takaichi Sanae zapowiedziała przeprowadzenie gruntownej reformy krajowej strategii w zakresie cyberbezpieczeństwa. Rząd opracował szeroko zakrojony pakiet środków mających na celu ochronę infrastruktury krytycznej w 15 sektorach, w tym w sektorze finansowym, opieki zdrowotnej i telekomunikacji. Rząd będzie gromadził i analizował informacje dotyczące zagrożeń na potrzeby operatorów, wspierał rozwój kadry eksperckiej oraz zacieśniał współpracę z innymi rządami i firmami zajmującymi się rozwojem sztucznej inteligencji. Instytucje rządowe mają zwracać się do firm sprzedających oprogramowanie o usunięcie luk w zabezpieczeniach systemów oraz opracowanie poprawek rozwiązujących te problemy. Jednocześnie Krajowe Biuro ds. Cyberbezpieczeństwa zaznacza, że

jedynym sposobem na walkę z nowymi zagrożeniami płynącymi z wykorzystania AI, jest stosowanie własnych, lepszych narzędzi opartych na sztucznej inteligencji.

19 maja: wizyta Takaichi Sanae w Korei Południowej. Premier Sanae Takaichi i prezydent Korei Południowej Lee Jae-myung przedstawili projekt zacieśnienia współpracy energetycznej w obliczu rosnącej niestabilności na Bliskim Wschodzie. Porozumienie ma na celu wzmocnienie łańcucha dostaw energii w regionie Indo-Pacyfiku oraz ustanowienie systemu wymiany ropy naftowej i produktów ropopochodnych. Premier Takaichi powiedziała, że rozwijanie dobrych relacji między Japonią a Koreą Południową jest „kluczowym elementem stabilizacji w regionie Indo-Pacyfiku”. Podczas wspólnej konferencji prasowej premier Takaichi zaprezentowała inicjatywę „Power Asia”, zapewniającą wsparcie finansowe na zabezpieczenie dostaw ropy naftowej i produktów ropopochodnych. Przywódcy potwierdzili również współpracę w sektorach sztucznej inteligencji i bezpieczeństwa gospodarczego.

24 maja: Xi Jinping skrytykował premier Takaichi podczas rozmów z Donaldem Trumpem. Pogarszające się relacje pomiędzy Tokio a Pekinem były jednym z tematów poruszanych podczas szczytu amerykańsko-chińskiego. Xi Jinping skrytykował premier Takaichi oraz nawiązał do jej działań nakierowanych na „remilitaryzację Japonii”. Zgodnie ze stanowiskiem Chin postawa Japonii „ma zagrażać pokojowi regionalnemu”. W odpowiedzi prezydent Trump, miał bronić premier Takaichi oraz sojuszu japońsko-amerykańskiego. W japońskim rządzie narasta przekonanie, że napięcia z Chinami są nieuniknione i będą trwać przez długi czas.

26 maja: premier Takaichi przedstawia program ulg i dopłat do energii elektrycznej i paliw. Rząd planuje przyznać dotacje, dzięki którym rachunki za prąd i gaz dla przeciętnego gospodarstwa domowego zmniejszą się o około 5 000 jenów (31 dolarów) w okresie szczytowego zapotrzebowania energetycznego od lipca do września. Rząd wygospodaruje środki z funduszu rezerwowego w wysokości 1 bln jenów, przewidzianego we wstępnym budżecie na rok 2026. W ramach dodatkowego budżetu utworzony zostanie nowy fundusz rezerwowi przeznaczony na reagowanie na przewidywane długotrwałe zamieszanie na Bliskim Wschodzie. Będzie to główne źródło dofinansowania zakupów benzyny, biorąc pod uwagę, że środki z dotychczasowego funduszu mogą się wyczerpać już w czerwcu. Dzięki dopłatom średnia cena benzyny w całym kraju utrzymuje się na poziomie około 170 jenów za litr.

27 maja: japoński rząd zatwierdza utworzenie nowej agencji wywiadowczej. Japoński parlament zatwierdził ustawę o utworzeniu krajowego Biura Wywiadowczego. Projekt został poparty przez znaczną większość japońskiego parlamentu. Część ugrupowań w tym Japońska Partia

Konstytucyjno-Demokratyczna, Japońska Partia Komunistyczna i Reiwa Shinsengumi ostrzega przed zagrożeniami związanymi z naruszeniem prywatności obywateli oraz zwiększeniem kontroli ze strony rządu i otoczenia premier. Biuro Wywiadowcze otrzyma uprawnienia do kompleksowego gromadzenia i analizowania informacji pochodzących z pozostałych ministerstw i agencji. Oniki Makoto z Partii Konstytucyjno-Demokratycznej stwierdził, że zdolności wywiadowcze przyznają rządowi nowe uprawnienia, które w przypadku nadużycia mogą „w sposób niesprawiedliwy naruszać prawa obywateli”. Politycy popierający ustawę zaznaczają, że dyskusja nad bezpieczeństwem Japonii stała się bardziej wielowarstwowa i złożona niż kiedykolwiek wcześniej. Wydarzenia ostatnich tygodni pokazują, że jednym z kluczowych zagrożeń stojących przed rządem są niewystarczające zasoby w walce z zagrożeniami cybernetycznymi.

29 maja: projekt ochrony dziedziczenia tronu cesarskiego. Parlament przygotował projekt dokumentu, który ma rozwiązać problem zapewnienia stabilnej sukcesji na cesarskim tronie. Jedną z propozycji zakłada umożliwienie kobietom z rodziny cesarskiej zachowanie statusu członka rodziny cesarskiej po ślubie. Druga propozycja zakłada zakwalifikowanie męskich potomków dawnych gałęzi rodziny cesarskiej jako potencjalnych następców. Obie propozycje, które zostały przedstawione przez rządowy panel doradczy, zyskały aprobatę parlamentu.

29 maja: Tokio i Manila zacieśniają współpracę wywiadowczą. Japonia i Filipiny rozpoczną negocjacje w sprawie podpisania umowy o wzajemnej ochronie informacji wojskowych (GSOMIA). Decyzja została podjęta podczas wizyty prezydenta Filipin w Tokio. Premier Takaichi stwierdziła, że „Filipiny są jednym z najbliższych nam krajów o podobnych poglądach”, licząc na dalszy rozwój współpracy strategicznej. Prezydent Marcos stwierdził, że umowa GSOMIA będzie miała kluczowe znaczenie dla utrzymania porządku morskiego opartego na zasadach prawa. Japoński rząd liczy na to, że Filipiny będą jej „oczami” obserwującymi rozwój sytuacji na Morzu Południowochińskim.

KOMENTARZ

Najważniejszym wydarzeniem w maju był długo oczekiwany szczyt pomiędzy prezydentem Donaldem Trumpem a Xi Jinpingiem. Japoński rząd obawiał się znaczących ustępstw ze strony Stanów Zjednoczonych oraz możliwości podpisania porozumienia handlowego bez poinformowania sojuszników.

Znaczna część japońskiej sceny politycznej obawiała się także zawarcia porozumienia dotyczącego Tajwanu. Aby uspokoić sojuszników w regionie, kilka dni przed szczytem administracja Donalda Trumpa wysłała Scotta Bessenta do Korei Południowej i Japonii, który podkreślił znaczenie relacji sojuszniczych. Szczyt Trump-Xi nie przyniósł przełomowych deklaracji, co należy odebrać jako dobrą wiadomość dla administracji Takaichi Sanae. USA i Chiny będą kontynuować „[konstruktywne i stabilne relacje strategiczne](#)”. Podczas szczytu nie poruszano kwestii Tajwanu. Administracja Donalda Trumpa próbowała położyć nacisk na porozumienia handlowo-inwestycyjne, co zakończyło się przedłużeniem zawieszenia broni w konflikcie handlowym. Niestety szczyt, który pokazał rosnącą przewagę negocjacyjną Pekinu, nie przyniósł odpowiedzi na kluczowe kwestie, takie jak podział wpływów w regionie Indo-Pacyfiku oraz działania Chin na Morzu Południowochińskim. Administracja Takaichi Sanae przedstawiła ciekawe informacje, dotyczące obrony interesów Japonii przez Donalda Trumpa podczas rozmów z Xi Jinpingiem. Japoński rząd chce uspokoić opinię publiczną i komentatorów, którzy coraz częściej poddają w wątpliwość znaczenie przyszłego sojuszu z Waszyngtonem oraz wiarygodność amerykańskich gwarancji bezpieczeństwa. Pomimo coraz ambitniejszych działań zmierzających do budowania własnej pozycji obronnej w regionie Indo-Pacyfiku, Japonia nadal potrzebuje wsparcia Stanów Zjednoczonych w wielu kluczowych kwestiach takich jak obronność, bezpieczeństwo cybernetyczne i zabezpieczenie stabilności dostaw. Jednocześnie administracja Takaichi Sanae próbuje walczyć z chińską retoryką, zgodnie z którą to działania rządów w Japonii i na Tajwanie prowadzą do zaostrzenia sytuacji w regionie.

W tym kontekście warto zwrócić uwagę na kolejne istotne wydarzenie, czyli wizytę premier Takaichi w Korei Południowej. Relacje japońsko-koreańskie w ciągu ostatnich kilkunastu lat były wyjątkowo napięte. Wysiłki zmierzające do nawiązania ściślejszej współpracy wojskowej, wywiadowczej i gospodarczej były bardzo często marnowane przez powracające spory historyczne. Czynnikiem, który zbliżał Japonię i Koreę Południową były zdecydowane naciski ze strony Stanów Zjednoczonych. Organizacja spotkania 2+2 oraz wizyta premier Takaichi pokazały, że administracja prezydenta Lee Jae-myunga stara się unikać kontrowersyjnych tematów, licząc na rozwój relacji sojuszniczych. Jest to bardzo dobra wiadomość, która pokazuje, że zagrożenie osłabienia roli Waszyngtonu w regionie Azji i Pacyfiku jest poważnym bodźcem skłaniającym Tokio i Seul do zacieśniania współpracy w obliczu rosnącej roli Pekinu.

II. JAPONIA W EUROPIE ŚRODKOWO-WSCHODNIEJ

21 maja: wiceminister Shimada Tomoaki z wizytą w polskiej ambasadzie w Tokio. Wiceminister spraw zagranicznych Japonii wziął udział w przyjęciu z okazji Narodowego Święta Konstytucji Polski, zorganizowanym przez Ambasadę Rzeczypospolitej Polskiej w Japonii. W swoim przemówieniu zwrócił uwagę na niezwykle wzrost gospodarczy Polski i szybki zwiększanie obecności japońskiego biznesu w naszym kraju. Wiceminister wspomniał również o rosnącym znaczeniu współpracy w zakresie bezpieczeństwa z Polską, która aktywnie wspiera Ukrainę.

25 maja: Japonia i Ukraina utworzą wspólny fundusz inwestycyjny w sektorze rozminowywania. Ukraina i Japonia zacieśniają współpracę w dziedzinie transformacji gospodarczej i technologicznej. Przeprowadzono kolejną turę rozmów poświęconą wdrażaniu japońskich technologii w ukraińskiej produkcji. Kluczowe sektory współpracy to technologie rozminowywania, przemysł i rolnictwo. Przy wsparciu Japonii, Ukraina planuje uruchomić trójstronne formaty współpracy z Kolumbią i Syrią w celu dzielenia się z tymi krajami swoim doświadczeniem w zakresie humanitarnego rozminowywania. Aby umożliwić ukraińskim firmom zakup zaawansowanego sprzętu japońskiego, Narodowa Agencja Rozwoju opracowuje obecnie mechanizm finansowania mieszanego. Japońska delegacja wyraziła również zainteresowanie utworzeniem funduszu venture capital w celu finansowania wspólnych przedsięwzięć ukraińsko-japońskich.

30 maja: Japonia przeznaczyła 14 milionów USD na zakup sprzętu wojskowego dla Ukrainy. Japonia dołączyła do inicjatywy NATO dotyczącej zakupu sprzętu wojskowego produkcji amerykańskiej dla Ukrainy, przeznaczając na ten program około 14,7 mln dolarów. Podpisana w lipcu przez Stany Zjednoczone i NATO umowa dotycząca listy priorytetowych potrzeb Ukrainy (PURL) określa mechanizm umożliwiający państwom członkowskim i partnerom NATO zakup sprzętu o wysokim priorytecie dla Ukrainy. Wkład Japonii w program PURL ogranicza się do pomocy nieśmiercionośnej.

III. SYTUACJA GOSPODARCZA

13 maja: Japonia szuka alternatywnych źródeł dostaw ropy naftowej. W czerwcu Japonia ma pozyskać ponad 70% swoich dostaw ropy naftowej ze źródeł innych niż Bliski Wschód. Minister przemysłu Ryosei Akazawia ma na celu dalsze zwiększenie udziału dostaw ropy naftowej z alternatywnych źródeł w nadchodzących miesiącach. Administracja premier Takaichi stwierdziła, że rząd nie uwolni dodatkowych rezerw państwowych ropy naftowej. Japonia planuje

zabezpiecza ropę naftową z Afryki, Stanów Zjednoczonych, Ameryki Łacińskiej i Azji Środkowej.

13 maja: japońskie firmy wydobywcze patrzą na Azję Południowo-Wschodnią jako alternatywne źródło metali ziem rzadkich. Japońska firma handlowa Sojitz zamierza zwiększyć produkcję i zdywersyfikować łańcuch dostaw poszukiwanych surowców. Obszary sąsiadujące z południowymi Chinami, takie jak Laos, Kambodża i Wietnam, znalazły się na celowniku firmy. Kierownictwo firmy rozważa również Indie, jeśli pojawią się tam odpowiednie możliwości inwestycyjne związane z pierwiastkami ziem rzadkich. Japońskie firmy we współpracy z rządem pracują nad zmniejszeniem swojej zależności od Chin.

14 maja: poważne straty Hondy w związku z inwestycjami w pojazdy EV. W Honda Motor odnotowała pierwszą w historii swojego istnienia stratę od momentu wejścia na giełdę. Agresywna strategia przejścia na produkcję pojazdów elektrycznych spowodowała ogromne koszty i niepewność co do przyszłości firmy. W roku finansowym 2025, firma odnotowała stratę netto w wysokości 2,7 mld dolarów, notując największe straty w segmencie pojazdów elektrycznych. Dyrektor generalny Hondy, Mibe Toshihiro mówi o konieczności restrukturyzacji i zmian w strategii rozwojowej, w odpowiedzi na radykalne zmiany w otoczeniu biznesowym pojazdów elektrycznych.

15 maja: Toyota otworzy nową fabrykę w Teksasie. Toyota Motor złożyła wniosek o pozwolenie na budowę nowego zakładu produkcyjnego w Teksasie, w odpowiedzi na sprzyjającą koniunkturę w Stanach Zjednoczonych. W hrabstwie Bexar powstanie nowa fabryka o łącznej wartości 2 miliardy dolarów, która ma stworzyć 2000 nowych miejsc pracy. Inwestycja jest częścią nowej strategii inwestycyjnej japońskich firm, która odpowiada na naciski ze strony administracji Donalda Trumpa.

18 maja: Japonia stawia na regionalne klastry przemysłowe. Rząd przedstawił projekt planu utworzenia klastrów przemysłowych w 10 regionach, kładąc nacisk na półprzewodniki i transformację ekologiczną. Decyzja jest częścią strategii ożywienia lokalnych gospodarek. Prefektura Hokkaido, gdzie firma Rapidus buduje zakłady, oraz region Kyushu, w skład którego wchodzi prefektura Kumamoto, gdzie znajdują się fabryki TSMC, zostały wymienione jako potencjalne klastry półprzewodnikowe, podobnie jak regiony Hokuriku i Chubu. Region Tohoku został wskazany jako kandydat na centrum transformacji ekologicznej, ze względu na obecność wielu źródeł energii jądrowej i odnawialnej. Region Kanto będzie miał klaster lotniczy powiązany z międzynarodowym lotniskiem Narita w prefekturze Chiba, podczas gdy region Kinki zamierza wspierać rozwój przemysłu latających samochodów.

18 maja: imponujące zyski japońskich firm z sektora AI. Wiele dużych japońskich przedsiębiorstw, zwłaszcza producentów elektroniki, odnotowało znakomite wyniki finansowe dzięki znacznym inwestycjom związanym ze sztuczną inteligencją. Zysk netto grupy Kioxia, producenta chipów, podwoił się w porównaniu z rokiem poprzednim, osiągając rekordowy poziom 3,48 mld dolarów. Kioxia skorzystała na rosnącym popycie na układy pamięci w związku z masową budową nowych centrów danych. Advantest, producent sprzętu do testowania półprzewodników, odnotował 2,3-krotny wzrost zysku netto. TDK i Murata Manufacturing, które produkują części do centrów danych, oraz Hitachi, producent urządzeń do przesyłu i dystrybucji energii, również odnotowały dobre wyniki finansowe.

24 maja: problemy japońskich pubów i restauracji. Dane Tokyo Shoko Research, organizacji zajmującej się badaniami w dziedzinie handlu i przemysłu, pokazały, że w okresie od stycznia do kwietnia 2026 r. upadłość ogłosiło o 54% więcej pubów izakaya, niż w tym samym okresie ubiegłego roku. Właściciele pubów borykają się z licznymi problemami takimi jak wzrost cen żywności i mediów oraz problemy ze znalezieniem pracowników. Wśród problemów wymienia się także coraz mniejszą liczbę japońskich klientów oraz problemy z przyciągnięciem turystów.

25 maja: Nissan nie będzie produkował nowych pojazdów elektrycznych w Wielkiej Brytanii. Nissan Motor wycofał się z planu produkcji układów napędowych do pojazdów elektrycznych w Wielkiej Brytanii. W związku z problemami finansowymi japoński gigant dokonuje przeglądu swoich planów produkcyjnych i liczby zakładów. Jacto Ltd, spółka zależna Nissana planowała wybudować fabrykę w Sunderlandzie w 2026 roku i dostarczać swoje części do zakładu montażowego Nissana. Modele pojazdów elektrycznych, które Nissan produkuje lub planuje produkować w tym zakładzie, obejmują model Leaf, a także model Juke, który ma zostać wprowadzony na rynek europejski w 2027 roku.

30 maja: Ministerstwo Finansów zmuszone do interwencji na rynku walutowym. W kwietniu japoński rząd interweniował na rynku walutowym, wydając rekordową kwotę 74 mld dolarów, co stanowi pierwsze oficjalne potwierdzenie ostatnich działań mających na celu wzmocnienie jena w obliczu konfliktu na Bliskim Wschodzie. 30 kwietnia wartość jena wzrosła do poziomu 155 za 1 USD. Dolar amerykański przyciąga inwestorów jako bezpieczniejsza lokata w czasach kryzysu. Gwałtowny spadek jena był częściowo spowodowany działalnością spekulacyjną. Japoński rząd walczy z rosnącymi kosztami importu.

31 maja: kryzys na Bliskim Wschodzie uderza w japońskie dostawy aluminium. Bliski Wschód jest jednym z głównych światowych eksporterów surowego aluminium, skąd Japonia pozyskiwała 20% swoich dostaw. W wyniku

blokady Cieśniny Ormuz import do Japonii z Bliskiego Wschodu spadł w marcu o 10%. Wzrost cen surowca, skłania japońskie przedsiębiorstwa do podwyższenia cen powiązanych produktów. Aluminium jest wytwarzane z boksytów. W 2025 roku Chiny odpowiadały za około 60% światowej produkcji aluminium, lecz jej większość była przeznaczona na potrzeby wewnętrzne.

KOMENTARZ

Ponownie jak w poprzednich miesiącach najważniejsze informacje gospodarcze w maju koncentrowały się wokół wysiłków zapewnienia stabilnych dostaw ropy naftowej oraz walce ze wzrostem cen. Badania opinii publicznej przeprowadzone w kwietniu pokazały, że większość japońskiego społeczeństwa nie jest zadowolona z działań rządu po wybuchu kryzysu na Bliskim Wschodzie. Premier Sanae Takaichi zapewnia o stabilności rezerw, stawiając na zakup ropy z alternatywnych źródeł. Praktycznie każda wizyta wysokiego szczebla organizowana w maju wysuwała na pierwszy plan współpracę w sektorze energetycznym. Dzięki wsparciu innych państw Japonia nie musi mocniej korzystać z własnych rezerw. Dodatkowo szefowa japońskiego rządu próbuje uspokoić nastroje związane ze wzrostem cen. Zaprezentowano nowy projekt zwiększenia dopłat do energii dla gospodarstw domowych oraz liczne działania skierowane do firm, które znalazły się w kryzysowej sytuacji.

Należy pamiętać, że kryzys na Bliskim Wschodzie zaczyna dotykać coraz większą liczbę przedsiębiorstw i sektorów produkcyjnych. [Rząd będzie przyjmował](#) wnioski od placówek medycznych dotyczące planowanego uwolnienia 5 000 rękawiczek medycznych z rządowych zapasów. Ministerstwo Przemysłu zwróciło się do Japońskiej Izby Handlu i Przemysłu oraz Japońskiego Stowarzyszenia Producentów Samochodów o współpracę w celu zapewnienia stabilnych dostaw olejów i smarów stosowanych w silnikach samochodowych. Nie udało się jeszcze rozwiązać problemów firm produkujących farby, rozpuszczalniki i wiele innych produktów ropopochodnych. Warto również zwrócić uwagę na wzrost cen aluminium spowodowany blokadą Cieśniny Ormuz.

Zarządzanie niedoborem surowców wstąpiło wyraźnie w tryb kryzysowy, oparty na współpracy międzynarodowej oraz koordynacji działań z japońskimi firmami. Niestety w momencie kryzysu paliwowego japoński rząd musi nadal walczyć z groźbą powrotu inflacji oraz osłabienia jena w wyniku działań spekulacyjnych. Minister finansów Katayama Satsuki opublikowała twarde dane dotyczące interwencji na rynku walutowym, jednocześnie zapowiadając dalsze

zdecydowane działania. Niestety przedłużające się rozmowy pomiędzy Stanami Zjednoczonymi a Iranem prowadzą do wyraźnego osłabienia nastrojów w przemyśle oraz jeszcze bardziej podważają wiarę w zapewnienia płynące ze strony administracji Donalda Trumpa.

Pomimo negatywnych informacji dotyczących rosnących cen ropy i spadku wartości japońskiej waluty, warto zwrócić uwagę na szybkie wzrosty wyceny giełdowej firm elektronicznych, które są zaangażowane w produkcję infrastruktury niezbędnej do rozwoju technologii sztucznej inteligencji. Dane opublikowane na początku miesiąca pokazały, że zyski 70% firm z sektora elektronicznego za ubiegły rok podatkowy, były znacznie wyższe niż w poprzednich latach. Japonia zajmuje bardzo istotną pozycję w globalnym łańcuchu dostaw sprzętu i podzespołów, służących do produkcji zaawansowanych chipów. Warto zwrócić uwagę na dobre wyniki firm dostarczających narzędzia do testowania i produkcji półprzewodników takich jak: Tokyo Electron, Advantest i Screen Holdings. Bardzo szybko rośnie pozycja firm produkujących podzespoły dla budowy dużych centrów danych. Wśród najbardziej dochodowych można wymienić Murata Manufacturing, Taiyo Yuden i Shin-Etsu Chemical. Jednym z największych sukcesów jest gwałtowny wzrost sprzedaży firmy Kioxia, która stała się jednym z czołowych dostawców pamięci dla sztucznej inteligencji, odnotowując imponujący wzrost wyceny rynkowej. Duże japońskie korporacje takie jak Hitachi, Panasonic i Mitsubishi Electric także próbują zarobić na boomie AI, skupiając się na automatyce przemysłowej i budowie elementów infrastruktury AI. Wielu inwestorów obawia się jednak, że potencjalne pęknięcie „bańki AI” w Stanach Zjednoczonych może doprowadzić do stagnacji japońskiego sektora elektronicznego.

**OŚRODEK SPRAW
AZJATYCKICH**
Uniwersytet Łódzki

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

